Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynllluniau Grant Creu Coetir

Canllaw i'r arian sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru ar gyfer creu coetiroedd yng Nghymru

Am ragor o wybodaeth am Grantiau Creu Coetir Llywodraeth Cymru, ewch i:
www.llyw.cymru/grantiau-coedwigaeth

E-bost: polisicoedwigaeth.forestrypolicy@gov.wales
Grantiau Creu Coetir, Polisi Adnoddau Coedwigaeth, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ

Os hoffech gopi print bras, Braille neu mewn iaith arall o'r ddogfen hon, holwch.

OGL © Hawlfraint y Goron 2025, Llywodraeth Cymru, WG52375
ISBN argraffu 978-1-80633-173-4, ISBN digidol 978-1-80633-174-1
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg

Cyflwyniad

Mae’r llyfryn hwn yn cynnwys y cyfraddau ac yn disgrifio’r grantiau sydd ar gael gan Lywodraeth Cymru i ffermwyr, perchenogion tir eraill a rheolwyr tir yng Nghymru ar gyfer creu coetiroedd.

Dyma’r cynlluniau creu coetir:

- **Cynllun Grantiau Bach — Creu Coetir** ar gyfer cymorth i blannu coed ar ddarnau o dir hyd at 2 hectar o faint;
- **Cynllun Cynllunio Creu Coetir** i helpu i dalu cynlluniwr coetir cofrestredig i ddatblygu plan creu coetir;
- **Grant Creu Coetir** ar gyfer cynlluniau mwy a’r rheini nad ydynt yn addas ar gyfer y cynllun Grantiau Bach.

Bydd plannu coed a choetiroedd nawr yn ein helpu i greu Cymru fydd yn gallu gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd, sy’n gyfoethog o ran planhigion ac anifeiliaid ac sy’n helpu i gynhyrchu bwyd yn gynaliadwy gan gynnal swyddi gwyrdd ac economi wledig gref.

Mae’r llyfryn hwn yn crynhoi’r tri chynllun ond os hoffech wybodaeth fanylach a mwy technegol, ewch ar-lein i **www.llyw.cymru/grantiau-coedwigaeth**

Manteision Creu Coetir

Gall coetiroedd cymysg sy'n cael eu rheoli'n dda a'u tyfu mewn ffordd gynaliadwy gynnig pob math o fanteision economaidd ac amgylcheddol, boed hynny ar safle masnachol mawr neu ar fferm fach, gan gynnal busnesau fferm gwydn ac amrywiol.

Incwm o werthu pren adeiladu

Cysgod i dda byw mewn tywydd oer a gwlyb a rhag gwres yr haf

Cyfrannu at leihau'ch ôl troed carbon

Gwella ansawdd aer a dŵr

Lleihau'r perygl o lifogydd

Gwella bioamrywiaeth

Cryfhau glennydd afonydd

Helpu i daclo'r argyfwng hinsawdd

Gwella bioddiogelwch ffermydd

Pa gynllun sy'n addas i chi?

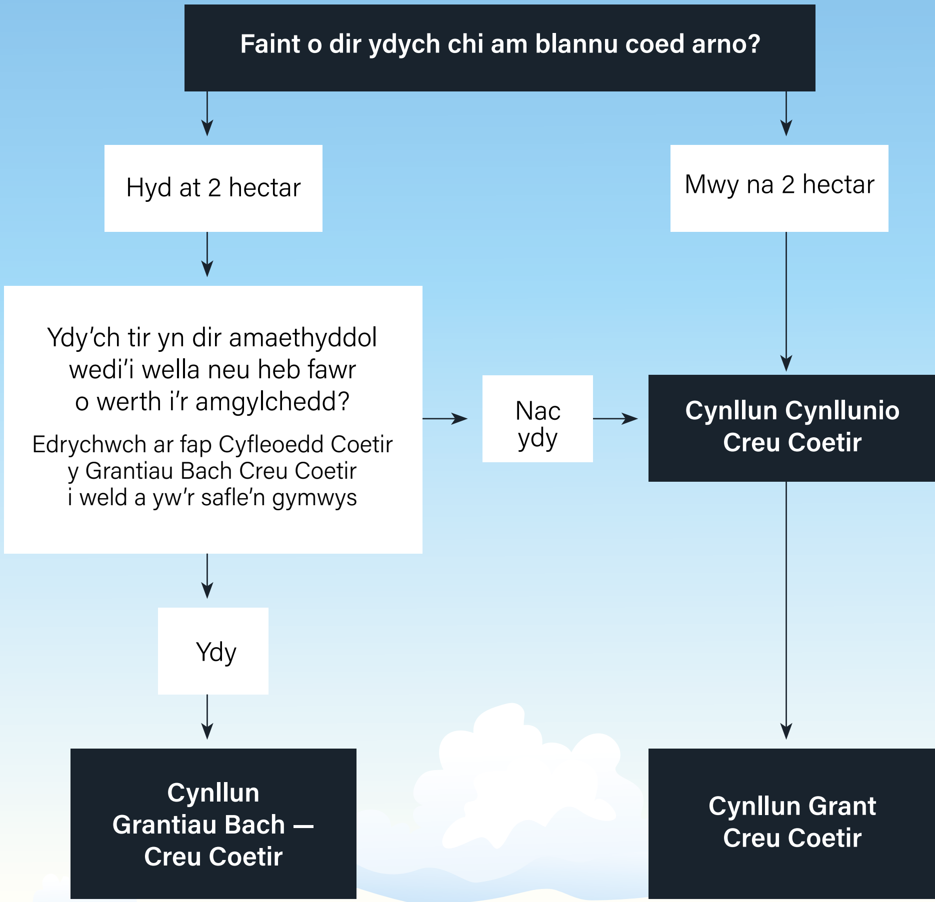

Y Cynllun Grantiau Bach — Creu Coetir

Mae'r cynllun hwn yn cefnogi ffermwyr, perchnogion tir eraill a rheolwyr tir i blannu hyd at 2 hectar o goed ar dir sydd:

- ✓ wedi'i wella'n amgylcheddol, neu
- ✓ sy'n isel ei werth amgylcheddol

Mae tir o'r fath yn cael ei nodi fel tir sensitifedd isel ar y Map Cyfleoedd Coetir. Edrychwch ar y map Grantiau Bach — Creu Coetir i weld a ydych yn gymwys o dan y cynllun hwn.
www.mapdata.llyw.cymru/maps/small-grants-woodland-creation/

Y prif nodweddion:

- Ni fyddwch yn colli'ch Cynllun Taliad Sylfaenol (BPS)
- Proses ymgeisio ar-lein syml
- Ffensio ar gyfradd o £8.32/m
- 12 mlynedd o daliadau cynnal a chadw a phremiwm
- Paratoi Cynigion Creu Coetir at safonau Safon Coedwigaeth y DU (UKFS), wedi'u cynhyrchu gan system ar-lein Taliadau Gwledig Cymru (RPW)
- Canllawiau technegol i'ch helpu i ddeall pa goed i'w plannu a ble

Bydd y Grant yn talu am y canlynol:

- Plannu'r coed
- Ffensys a gatiau, yn cynnwys ffensys ceirw
- Costau sefydlu'r coed a chynnal a chadw
- Costau cynnal a chadw am 12 mlynedd , gan ddechrau'n ddwys, i wneud yn siŵr bod y coed yn cydio
- Premiwm am 12 mlynedd i'ch digolledu am yr incwm rydych wedi'i golli

Gallech blannu coed ar gyfer: ✓ Cysgodi ✓ Ar hyd cyrsiau dŵr
✓ Yng nghorneli caeau/mewn caeau bach
✓ Mannau cysgodi stoc
✓ Bioamrywiaeth ✓ Tanwydd

Bydd cyfnodau ymgeisio drwy gydol y flwyddyn.
Am ragor o wybodaeth, ewch i: www.llyw.cymru/grantiau-bach-creu-coetir
Er mwyn cael cyngor ar sut i wneud cais cysylltwch â Chanolfan Gyswllt i Gwsmeriaid RPW ar 0300 062 5004.

Cyfraddau talu Grantiau Bach — Creu Coetir

Categori'r coetir	**Coed/Ha**	**Taliad/Ha**
Coetir Gwlyb a Glan Nant	1100	£3,302
Arfordirol	800	£4,000
Ffrwythau a chnau	800	£4,000
Brodorol — Bioamrywiaeth	1100	£3,302
Coetir Gwlyb a Glan Nant	1600	£4,550
Brodorol — Bioamrywiaeth	1600	£4,550
Cynhyrchiol (tanwydd coed a choed cysgodi)	2500	£5,146
Y Wiwer Goch	1600	£4,550
Y Wiwer Goch	2500	£5,146
Coed Cysgodol Brodorol	2500	£6,170

Gwaith Cyfalaf Ychwanegol	**Taliad**
Gât Safonol (metel)	£221
Gât Safonol (pren meddal)	£291.75
Gât Safonol (pren caled)	£669.41
Ffensys Stoc	£8.32/m
Ffensys Ceirw	£11.93/m
Cilbyst a Gât Ceffyl o Bren	£220.83 yr un
Cilbyst a Gât Mochyn o Bren	£237.80 yr un

Taliad Premiwm Blynyddol am 12 Mlynedd
£350/ha

£300 ar gael ar gyfer cyngor

Taliadau cynnal a chadw/Ha

Bl1	**Bl2**	**Bl3**	**Bl4**	**Bl5**	**Bl6**	**Bl7**	**Bl8**	**Bl9**	**Bl10**	**Bl11**	**Bl12**
£400	£300	£250	£70	£70	£70	£70	£70	£70	£70	£70	£70

Cynllun Cynllunio Creu Coetir

Mae'r cynllun hwn yn rhoi cymorth ariannol er mwyn cael cyngor proffesiynol gan Gynlluniwr Coetir Cofrestredig i ddatblygu plan creu coetir ar gyfer arwynebedd o 0.25 hectar o leiaf. Os yw'r arwynebedd yn llai na 2 hectar o ran maint, mae'n bosibl y gallech ymgeisio am y cynllun Grantiau Bach — Creu Coetir yn lle hynny.

Mae'r cynllun yn cynnig grantiau o rhwng £1,000 a £5,000 ar gyfer:

- Datblygu plan creu coetir at Safon Goedwigaeth y DU (UKFS). Bydd gofyn i Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) ei gymeradwyo a bydd yn gymwys am 5 mlynedd
- Cyngor proffesiynol Cynlluniwr Coetir Cofrestredig
- 80% o gost arolwg, er enghraifft, arolygon adar a chynefinoedd blaenoriaeth

Bydd Plan Creu Coetir yn:

- Gwireddu'ch amcanion ar gyfer y tir rydych chi'n ei blannu
- Eich helpu i greu coetir sydd wedi'i ddylunio'n dda
- Cynnig proses syml os oes angen Asesu'r Effaith Amgylcheddol (EIA)
- Eich galluogi i wneud cais am grantiau fel y Grant Creu Coetir a'r Grant Buddsoddi mewn Coetir (TWIG)

Gallwch wneud cais unrhyw bryd yn y flwyddyn.

Am ragor o wybodaeth, ewch i: **www.llyw.cymru/cynllun-cynllunio-creu-coetir**

Mae CNC yn cynnig gwasanaeth cyn ymgeisio i drafod cynnig creu coetir cyn cyflwyno cais i sicrhau bod y safle'n briodol ar gyfer plannu coed.
E-bost: **GwirioCynllunCoetir@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk**

Gall cynlluniwr coetir eich helpu i wireddu’ch amcanion

Grant Creu Coetir

Ar gyfer ffermwyr, perchenogion tir a rheolwyr tir sydd am greu coetir mwy neu sydd ddim yn cael gwneud cais am y Cynllun Grantiau Bach — Creu Coetir, dyma'r grant ar eich cyfer chi.

Y prif nodweddion:

7 categori o goetir, gan gynnwys opsiwn o 1,100 o goed/ha er lles bioamrywiaeth frodorol

Ni fyddwch yn colli'ch Cynllun Taliad Sylfaenol (BPS)

Ffensys da byw ar gyfradd o £8.32/m

Taliadau cynnal a chadw a phremiwm am 12 mlynedd

Mae'r grant yn talu am y canlynol:

Plannu coed

Costau sefydlu'r coed

Ffensys da byw a cheirw a gatiau

Costau cynnal a chadw am 12 mlynedd sy'n dechrau'n ddwys i wneud yn siŵr bod y coed yn cydio

Premiwm am 12 mlynedd i'ch digolledu am yr incwm rydych wedi'i golli.

Cyn gwneud cais am y Grant Creu Coetir, rhaid bod gennych blan ar gyfer creu coetir a bod y plan hwnnw wedi'i gymeradwyo, drwy'r Cynllun Cynllunio Creu Coetir, sy'n cydymffurfio â Safon Goedwigaeth y DU (UKFS). Bydd y broses ymgeisio wedyn yn gofyn ichi ddewis y darnau o dir yn eich plan rydych am blannu coed arnyn nhw. Rhaid plannu coed ar o leiaf 0.25 hectar ond gallwch ei rannu'n flociau unigol o 0.01 hectar.

Bydd ffenestri ymgeisio ar gael trwy'r flwyddyn. Am ragor o wybodaeth, ewch i: www.llyw.cymru/grant-creu-coetir

Cyfraddau talu'r Grant Creu Coetir

Categori'r Coetir	Coed/Ha	Taliad/Ha
Amaeth-goedwigaeth Iseldir (coed gwasgaredig)	50	£2,000
Amaeth-goedwigaeth Ucheldir (coed gwasgaredig)	80	£2,500
Ffrwythau a Chnau	800	£4,000
Brodorol — Bioamrywiaeth	1100	£3,302
Brodorol — Bioamrywiaeth	1600	£4,550
Cymysgedd Gwell	2500	£5,146
Brodorol — Carbon	2500	£6,170

Gwaith Cyfalaf	Taliad
Ffensys stoc	£8.32/m
Ffensys ceirw	£11.93/m
Gât Safonol (Metel)	£221.00 yr un
Gât Safonol (Pren Meddal)	£291.75 yr un
Gât Safonol (Pren Caled)	£669.41 yr un
Cilbyst a Gât Ceffyl o Bren	£220.83 yr un
Cilbyst a Gât Mochyn o Bren	£237.80 yr un

Taliadau cynnal a chadw/Ha*

Bl1	Bl2	Bl3	Bl4	Bl5	Bl6	Bl7	Bl8	Bl9	Bl10	Bl11	Bl12
£400	£300	£250	£70	£70	£70	£70	£70	£70	£70	£70	£70

* Taliadau i'r Categori amaeth-goedwigaeth yn £70/ha/fl am 12 mlynedd.

Taliad Premiwm Blynyddol am 12 Mlynedd**	£350/ha

** Nid yw hyn yn berthnasol i'r opsiwn amaeth-goedwigaeth gan nad yw'n gymwys ar gyfer Taliad Premiwm.

Enghreifftiau Ariannu'r Grant

Plannu coetir pren tanwydd 1.5 hectar

Gwaith Plannu	**£7,719**
Cynnal a Chadw am 12 Mlynedd (taliad cynnal a chadw blynyddol amrywiol sy'n pwyso tuag at y 3 blynedd gyntaf)	**£2,370**
Taliadau Premiwm am 12 Mlynedd (taliad blynyddol: £525)	**£6,300**
Ffensio Stoc (500m)	**£4,160**
Cyfanswm y Grant a Delir (dros 12 mlynedd)	**£20,549**

(arian cynllun Grantiau Bach — Creu Coetir)

Plannu coetir carbon brodorol 5 hectar

Plan Creu Coetir	**£1,000**
Gwaith Plannu	**£30,850**
Cynnal a Chadw am 12 Mlynedd (taliad cynnal a chadw blynyddol amrywiol sy'n pwyso tuag at y 3 blynedd gyntaf)	**£7,900**
Taliadau Premiwm am 12 Mlynedd (taliad blynyddol: £1,750)	**£21,000**
Ffensio Stoc (900m)	**£7,488**
3 Gât Fetel	**£663**
Cyfanswm y Grant a Delir (dros 12 mlynedd)	**£68,901**

(arian y cynllun Cynllunio Creu Coetir a'r cynllun Grant Creu Coetir)

Plannu coetir cymysg gwell 10 hectar

Plan Creu Coetir (gan gynnwys arolwg)	**£2,500**
Gwaith Plannu	**£51,460**
Cynnal a Chadw am 12 Mlynedd (taliad cynnal a chadw blynyddol amrywiol sy'n pwyso tuag at y 3 blynedd gyntaf)	**£15,800**
Taliadau Premiwm am 12 Mlynedd (taliad blynyddol: £3,500)	**£42,000**
Ffensio Stoc (1,3200m)	**£10,816**
4 Gât Fetel	**£884**
Cyfanswm y Grant a Delir (dros 12 mlynedd)	**£123,460**

(arian o'r cynllun Cynllunio Creu Coetir a'r Grant Creu Coetir)